

IVS Poultry News

夏季肉鸡管理

ในช่วงนี้เป็นฤดูร้อน ภูมิอากาศภายนอกโดยรวมอุณหภูมิสูงขึ้นพอสมควรในตอนกลางวัน ถึงแม้ว่ากลางวันจะอุณหภูมิต่ำก็ตาม แต่เมื่อภูมิอากาศภายนอกเปลี่ยนไป การจัดการจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตามให้สอดคล้องเหมาะสมไปด้วย ทั้งอุณหภูมิ การระบายอากาศ การกกลูกไก่ การให้น้ำ การให้อาหาร ฯลฯ เพื่อให้สภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเลี้ยงและให้ได้ประมาผลการผลิตตามเป้าหมาย ซึ่งปัญหาจากอากาศร้อนจะพบได้บ่อยๆ โดยส่งผลให้ไก่ที่โตแล้วเห็นชัดเจนที่อายุ 3 สัปดาห์ขึ้นไป จะหอบและกินอาหารลดลงอย่างเห็นได้ชัด ส่งผลให้ไก่ที่จำเป็นต้องมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงท้ายชะงักไป เมื่อปิดรอบการเลี้ยงทำให้ผลผลิตไม่เป็นไปตามที่ต้องการ ทั้งยังมีผลต่อภูมิคุ้มกันโรคของไก่ จะทำให้ภูมิคุ้มกันต่างๆ ลดลง โดยเฉพาะ โรคนิวคาสเซิล (จีโรจ, 2543) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ต้องจัดการมีดังนี้

1. การเตรียมการกกลูกไก่

พื้นที่การกกลูกไก่ต่อตัวหากเป็นฤดูหนาวปกติจะแนะนำอยู่ที่ 40-50 ตัวต่อตารางเมตร ส่วนขณะนี้หน้าร้อนแนะนำให้กกลูกไก่อยู่ที่ 30-35 ตัวต่อตารางเมตร ในมณฑลหยุนหนาน ซึ่งในประเทศไทยหน้าร้อนแนะนำอยู่ที่ 30 ตัวต่อตารางเมตร ที่เป็นเช่นนี้เพราะหยุนหนานภูมิอากาศในตอนกลางวันกับตอนกลางคืนต่างกันค่อนข้างมาก กลางวันจะไม่แน่นอนเกินไปและไม่หลวมเกินไปสำหรับอุณหภูมิตอนกลางวัน และต้องขยายวงกให้เร็วกว่าเดิม การเลี้ยงควรมีความหนาแน่นเหมาะสม จะทำให้มีอุปสรรคให้น้ำและอาหารต่อตัวไก่มากขึ้น และในช่วงที่อากาศร้อนผลกระทบที่มาจากแผ่รังสีความร้อนจากตัวไก่ถึงตัวไก่ด้วยกันเองจะน้อย ซึ่งปกติไก่จะระบายความร้อนด้วยการแผ่รังสีถึง 75% ของการระบายความร้อนทั้งหมดหากมีอุณหภูมิที่เหมาะสม หากอุณหภูมิภายนอกร่างกายไก่สูง การแผ่รังสีจะน้อยลง ทำให้การระบายความร้อนของไก่ไม่ดีไปด้วย

IVS Poultry News

夏季肉鸡管理

2. การรับลูกไก่

ควรให้ขนส่งจนถึงฟาร์มในช่วงเช้าในช่วงที่อากาศภายนอกไม่ร้อน ควรจะอยู่ที่ 6.00-9.00 น. เพื่อไม่ให้ไก่ต้องสูญเสียน้ำมากจากระบวนการขนส่งเพราะ จะส่งผลให้ลูกไก่อ่อนล้าเมื่อมาถึงฟาร์มจะกินน้ำและอาหารได้ไม่ดี ถ้าหากมีการขาด น้ำอย่างชัดเจน จะส่งผลให้พบอัตราการตายที่สูงในช่วงวันที่ 3-4 วัน หลังจากมาถึง ฟาร์มให้ขนส่งจากรถด้วยความนุ่มนวลเพื่อไม่เพิ่มความเครียดให้ลูกไก่ หลังจากนั้นทำการปล่อยลูกไก่ให้ได้กินน้ำทันทีหรือเร็วที่สุดเมื่อลูกไก่มาถึง โดยในน้ำต้องควรผสม วิตามิน อีเลคโตไลต์ และกลูโคสเพื่อให้ลูกไก่ฟื้นตัวได้เร็ว

3. การจัดการด้านอาหาร

ปกติการให้อาหารไก่ที่ไม่ใช่ระบบอัตโนมัติ จะให้วันละ 6-8 ครั้ง ซึ่งหลังจากที่ไก่กินอาหารจะมีกระบวนการย่อยอาหารและสันดาปพลังงาน ทำให้เกิดการสร้างความร้อนขึ้นในร่างกาย ดังนั้นการให้อาหารที่ไม่ใช่ระบบอัตโนมัติควรหลีกเลี่ยงก่อนให้อาหารจำนวนมากในช่วง 3-4 ชั่วโมงก่อนที่จะถึงช่วงร้อนจัดของวัน หลังจากนั้นเริ่มให้อาหารหลังจากช่วงที่ร้อนที่สุดของผ่านไปแล้ว หากก่อนช่วงร้อนจัด จำเป็นต้องให้อาหารให้ควรรู้ให้แต่น้อยและบ่อยขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว และให้ในปริมาณมากขึ้นในช่วงเช้าตรู่และตอนเย็น

IVS Poultry News

夏季肉鸡管理

4. การจัดการน้ำ

ช่วงอากาศร้อน ไก่นอกจากจะระบายความร้อนด้วยการแผ่รังสีเป็นส่วนใหญ่แล้ว ยังมีการระบายความร้อนด้วยการระเหยน้ำจากร่างกายด้วยระบบทางเดินหายใจ เพื่อให้ไอน้ำจากการหายใจพาความร้อนออกจากร่างกาย ดังนั้นเมื่อไก่อะบายความร้อนด้วยการหายใจมากขึ้น ไก่จำเป็นต้องกินน้ำในปริมาณที่มากขึ้นไปด้วย ดังนั้นเกษตรกรและสัตวบาลต้องหมั่นตรวจตราระบบการให้น้ำว่ามีปัญหาการอุดตันหรือไม่ ระวังไม่ให้ไก่ขาดน้ำ ความสูงของระดับหัวจ่ายน้ำเหมาะสมกับอายุและความสูงของไก่ รวมถึงแรงดันน้ำต้องไม่แรงหรือเบาเกินไปเพราะจะส่งผลให้ไก่ได้รับน้ำไม่เพียงพอเช่นกัน

5. การเสริมวิตามินและอื่นๆ

ในขณะที่ไก่อมีการระบายความร้อนร่างกายจะสูญเสียอิเล็กโตรไลต์ต่างๆ เช่น โซเดียม โพแทสเซียม ฟอสฟอรัส แมกนีเซียมและสังกะสี ดังนั้นการเสริมอิเล็กโตรไลต์ในช่วงที่ไก่อร้อนจะมีส่วนช่วยพอสมควร เช่น โพแทสเซียมคลอไรด์ จะช่วยให้ไก่อกินน้ำได้มากขึ้นโดยใส่ที่ความเข้มข้น 0.6% ซึ่งค่อนข้างได้ผลดีและชัดเจนกว่าเกลือโซเดียมและเกลือโพแทสเซียมอื่นๆ

วิตามินที่มีส่วนช่วยในการลดความเครียดของไก่จากความร้อนได้แก่ วิตามินเอ วิตามินดี วิตามินอีและวิตามินบีรวม ส่วนวิตามินซีแม้จะมีผลในการลดความเครียดก็ตาม แต่ในการใช้จริงจะมีประโยชน์ในไก่พันธุ์มากกว่าเพราะจะช่วยในส่วนจากระบบสืบพันธุ์ น้ำเชื้อ การสร้างเปลือกไข่และผลผลิตไข่

IVS Poultry News

夏季肉鸡管理

6. อุณหภูมิและการระบายอากาศ

ในภาวะอากาศในช่วงหน้าหนาวที่อุณหภูมิภายนอกต่ำและความชื้นต่ำนั้น การปรับอุณหภูมิขึ้นสูงตามมาตรฐานอาจทำให้ไก่อยู่อย่างสบาย แต่ในช่วงหน้าร้อน โดยเฉพาะช่วงที่มีฝนตกเป็นบางวัน จะทำให้มีความชื้นสูง หากอุณหภูมิสูงตามมาตรฐานที่กำหนด จะพบได้บ่อยๆ ว่า ไก่อ้าปากหายใจ หอบ ทั้งที่อุณหภูมียู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นให้ผู้เลี้ยงและสัตวบาลสังเกตอาการของไก่ให้ดีและสม่ำเสมอ ดังนั้นปัจจัยที่ทำให้ไก่อยู่สบายในเรื่องของอากาศจะมี 3 ประการ คือ อุณหภูมิ ความชื้นและความเร็วลม เช่นถ้าหากอุณหภูมิสูง แต่ความชื้นต่ำ ไก่จะรู้สึกไม่ร้อนเท่ากับอุณหภูมิที่เครื่องวัด ในขณะที่เดียวกัน อุณหภูมิสูง เช่นในหน้าร้อน การมีความเร็วลมผ่านตัวไก่ จะทำให้อุณหภูมิที่ไกรู้สึกได้ ต่ำกว่าอุณหภูมิที่เครื่องวัดวัดได้ ดังนั้นขอให้ปรับทั้งสามสิ่งนี้ให้เหมาะสมกันและเหมาะสมกับอายุไก่ด้วย โดยเฉพาะหน้าร้อนในไก่โต ความเร็วลมจะช่วยได้มาก หรือในเล้าใหม่ที่มี Cooling pad จะช่วยทำให้อุณหภูมิต่ำและความชื้นสูงขึ้นได้ บวกกับความเร็วลมที่เหมาะสม จะทำให้ไก่อยู่อย่างสบาย แต่การเปิดพัดลมต้องระวังเรื่อง เปิดพัดลมแต่ไม่เปิดหน้าต่างที่ปิด Cooling Pad เนื่องจาก Cooling pad เป็นทางหลักที่จะนำอากาศดีเข้ามาในโรงเรือน แต่เมื่อปิด Cooling pad แต่เปิดพัดลมจะทำให้ภายในโรงเรือนเกิด Negative pressure ทำให้ไก่อมีภาวะขาดออกซิเจนชั่วคราวได้ ซึ่งจะส่งผลให้ไก่ป่วยและเกิดท้องมานตามมา สิ่งที่ต้องควรคำนึงถึงในการใช้ Cooling pad ต้องระวังเรื่องของความชื้นสูงเกินไปในบริเวณที่ใกล้ Cooling pad จะพบไก่อด้านหน้าเล้าป่วยเป็นระบบทางเดินหายใจค่อนข้างมาก เนื่องจากความชื้นสูงจะส่งผลให้ไก่อมีการแลกเปลี่ยนอากาศได้น้อยลง

IVS Poultry News

夏季肉鸡管理

การเปิดน้ำที่ Cooling pad ควรเปิดเป็นเวลาสั้นๆ และใช้เพียงบางช่วงของวันเท่านั้น
ภาพแสดงอุณหภูมิที่ไก่รู้สึกจริง เมื่อมีความเร็วลมเข้ามาเกี่ยวข้อง

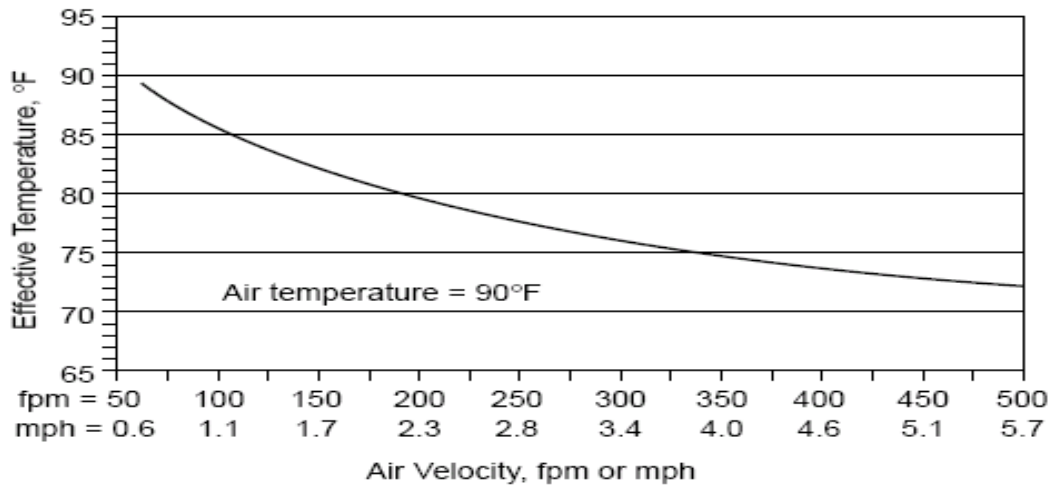

Figure 3. Air velocity versus effective temperature for adult poultry

7. ระบบการป้องกันโรค

ในฤดูร้อนอุณหภูมิค่อนข้างสูง เชื้อโรคต่างๆ จะเจริญเติบโตค่อนข้างรวดเร็ว ดังนั้นระบบการป้องกันโรคต้องเข้มงวดเป็นพิเศษ ในส่วนของการเตรียมโรงเรือนต้องสะอาดและใช้น้ำยาฆ่าเชื้อในสัดส่วนที่ถูกต้อง น้ำยาจุ่มเท้า ฟ่นฆ่าเชื้อบุคคลหน้าฟาร์มจะต้องมีพร้อมใช้เสมอและใช้ในความเข้มข้นที่ถูกต้อง ขยะควรมีที่เก็บที่มีฝาปิดไม่ให้มีแมลงพาหะหรือแมลงวันเข้าไปเพราะพันธุ์ การกำจัดขยะและไก่ตายต้องทำอย่างถูกต้อง ไก่ที่ตายทุกวันต้องมีภาชนะใส่และมีฝาปิดอย่างมิดชิด มีการเผาหรือฝังลึก 1 เมตรมีการพ่นยาฆ่าเชื้อและปูนขาวโรยซากก่อนทำการกลบ ฟาร์มต้องมีระบบกำจัดหนู โดยต้องมีโปรแกรมวางและตรวจยาฆ่าหนูอยู่เสมอ

IVS Poultry News

夏季肉鸡管理

ทั้งหมดที่กล่าวมาเพื่อลดปริมาณเชื้อภายนอกที่จะเข้ามาภายในฟาร์ม อันเป็นมาตรฐานสำคัญในการป้องกันโรคระบาด

8. ข้อควรระวัง

ในฤดูร้อนไก่จะกินน้ำมาก ดังนั้นการให้ยาหากให้ในช่วงที่อากาศร้อนหรือออกน้ำไก่อานเกินไป ไก่จะกินน้ำมากเป็นพิเศษ ดังนั้นไก่อบางส่วนอาจได้รับยาเกินขนาดได้ ที่ถูกต้องควรให้ในช่วงเช้าหรือช่วงเย็น หากมีความจำเป็นต้องให้ในช่วงอากาศค่อนข้างร้อน ควรลดน้ำเพียง 1 ชั่วโมง

อุณหภูมิแกลบที่ใช้ได้ (DOC)

正大饲料技术职能线—洪士昆区

Chia Tai Group Feed Technology Line - Kittiporn Hongtrakul Operations

南宁市邕宁大沙田经济开发区 (邮编 : 530219)

Yongning Da-Sha-Tian Area Nanning Guangxi, China

P.R.C. 530219 Tel: (0771)4503051 Fax: (0771)4502348 E-mail: kitt@netchina.com.cn

2nd Year August 2007

Integrated Veterinary Service

IVS Poultry News

夏季肉鸡管理

引用:

จิโรจ ศศิปรียจันทร์. 2543. การจัดการแลโรคสำคัญในไก่เนื้อ. หน้า 26-31.

作者 : 张进成

翻译 : 猛凡泽